



موازین شماره ۳۶۸

احکام اسراف در مصرف انرژی

سوال ۱. کارکنان نسبت به استفاده از آب، برق و گاز بیت المال و مدیریت مصرف انرژی چه وظیفه ای دارند؟

جواب: مدیریت صحیح مصرف انرژی که از اسراف و اتلاف بیت المال پیشگیری می‌کند، بر همه کارکنان لازم است و کوتاهی در این زمینه، اگر موجب خسارت به بیت‌المال گردد، ضمان‌آور است.

سوال ۲. برخی کارکنان در پایان ساعت کاری، لامپ اتاق یا رایانه یا بخاری را خاموش نمی‌کنند که موجب تحمیل هزینه بر بیت المال می‌شود، آیا این اشخاص ضامن هستند؟

جواب: اگر روشن گذاشتن وسائل مذکور از روی سهل‌انگاری باشد ضامن هستند.

سوال ۳. فردی چراغی را روشن گذاشته است که به نظر می‌رسد اسراف محسوب می‌شود، آیا تذکر دادن به ایشان لازم است؟

جواب: در فرض سوال اگر اسراف بودن آن مسلم باشد، حرام است و با وجود شرایط، باید نهی از

احکام اسراف در
مصرف انرژی

منکر انجام شود. (یعنی در جایی که اولاً کسی که چراغ را روشن گذاشته، علم به منکر بودن این کار داشته باشد؛ ثانیاً عمدی بودن این کار احراز شود، نهی از منکر لازم است)

سوال ۴. گفته می‌شود که استفاده از نیروی برق برای روشنایی بیشتر از مقدار نیاز، اسراف محسوب نمی‌شود، آیا این سخن صحیح است؟

جواب: شکی نیست که استفاده و مصرف هر چیز حتی نیروی برق و نور چراغ بیشتر از مقدار نیاز، اسراف محسوب می‌شود، آن چه صحیح است سخن منقول از رسول الله (صلی الله علیه وآله) است که می‌فرماید: «لا سرف فی خیر» در کار خیر، اسراف وجود ندارد.

احکام اسراف در
مصرف انرژی

سوال ۵. در برخی رده‌ها، از آب شرب موجود، آن هم به صورت پیوسته (از ابتدا تا انتهای شستشو شیر آب یکسره باز است) برای شستشوی خودروی شخصی استفاده می‌نمایند. اگر از روی عمد و یا سهوا باشد این امر چه حکم شرعی مترتب است؟

جواب: استفاده از آب محل کار برای شستشو باید با اجازه مسئول دارای اذن شرعی و قانونی باشد و اجازه مسئول مجوز استفاده متعارف خواهد بود، اما اسراف در مصرف حرام است و موجب ضمان می‌باشد، فرقی نمی‌کند سهوا اسراف نموده یا عمداً.

سوال ۶. کشت و کار در زمین‌های پادگان چه حکمی دارد؟

جواب: استفاده از آب شرب عمومی برای

احکام اسراف در
مصرف انرژی

کشاورزی اگر مصداق اسراف یا تبذیر باشد یا منع قانونی داشته باشد، و یا موجب نارضایتی عمومی باشد، جایز نیست.

سوال ۷. استفاده بیش از اندازه برخی از ساکنین از آب، برق و گاز منازل سازمانی که داری کنتور مشترک هستند و هزینه آن به طور مساوی توسط همه ساکنین پرداخت می شود، چه حکمی دارد؟

جواب: زیاده روی در مصرف آب، برق و گاز و استفاده نابجا و غیر ضروری اسراف محسوب شده و حرام است، و هر یک از مشترکین از نظر شرعی به مقداری که از امکانات مشترک استفاده می کند، نسبت به هزینه خدمات مدیون است.

سوال ۸. آیا اسراف در مصرف آب، وضو یا غسل را باطل می کند؟

جواب: آب را هدر دادن، گناه و حرام است ولی موجب بطلان وضو یا غسل نیست.

احکام اسراف در
مصرف انرژی

قال امیر المؤمنین علیه السلام:
لِلْمُسْرِفِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ: يَأْكُلُ مَا
لَيْسَ لَهُ وَ يَلْبِسُ مَا لَيْسَ لَهُ وَ يَشْتَرِي
مَا لَيْسَ لَهُ

اسراف کننده را سه نشانه است:
چیزهایی را می خورد و می پوشد
و می خرد که در شأن او نیست.
(خصال، ج ۱، صفحه ۹۸)

*** * توجه * ***

**نشریه موازین را می توانید از
طریق سایت پاسدار و سراج اندیشه
دریافت کنید.**



نایبکی ولی فقیه در سپاه

دفتر نمایندگی شرعی ضوابط و برنامه های سپاه

نشریه موازین ۳۶۸



مُسْتَعْلَى فِي الْقُدْسِ
الْمَسْأَلَةُ